Akademik Proje & Fonlama | İleri | Akademisyen

Araştırma Projesi Bütçesi Nasıl Hazırlanır? — TÜBİTAK ve BAP İçin

Proje bütçesi kalemlerinin detaylı açıklaması, gerçekçi bütçe oluşturma ipuçları ve sık yapılan hatalar.

Zafer Hoca · Yayın: 04.04.2026 · 1 dk okuma

Bütçe Neden Kritik?

İyi bir araştırma önerisi mükemmel olsa bile şişirilmiş veya gerçekçi olmayan bütçe ret nedenidir. Hakemler bütçeyi dikkatle inceler: gereksiz kalemler, eksik gerekçeler ve tutarsız rakamlar olumsuz değerlendirilir. Bütçe, projenin uygulanabilirliğinin kanıtıdır.

TÜBİTAK Bütçe Kalemleri

Personel gideri: Bursiyer (lisans/YL/doktora öğrencisi, doktora sonrası araştırmacı) bursları. Yürütücü ve araştırmacılara proje bütçesinden ücret ödenmez; bunun yerine bütçe üst limitinin dışında proje teşvik ikramiyesi (PTİ) ödenir.

Makine-teçhizat: Laboratuvar ekipmanı, bilgisayar, yazılım lisansı. Her kalemin gerekçesi yazılmalı.

Sarf malzeme: Kimyasal, reaktif, kırtasiye, anket basımı. Detaylı liste ve birim fiyat gerekli.

Seyahat: Konferans katılımı, arazi çalışması, proje toplantısı. Yurt içi/yurt dışı ayrımı.

Hizmet alımı: İstatistik analiz, çeviri, anket uygulama, laboratuvar testi. Gerekçe ile.

Gerçekçi Bütçe İpuçları

1. Piyasa araştırması yapın — her kalemin gerçek fiyatını kontrol edin, proforma fatura alın.

2. Beklenmedik giderleri öngörün — TÜBİTAK bütçelerinde (BAP'ta da genellikle) ayrı bir "yedek akçe" (contingency) kalemi yoktur; güncel proforma fiyatlarla çalışın ve fiyat artışı riskini kalem gerekçelerinde belirtin. ("Overhead" yedek akçe değil, kurum hissesi/genel gider payıdır; TÜBİTAK'ta bütçe üst limitinin dışında ayrıca hesaplanır.)

3. Bütçeyi iş paketleriyle (work packages) eşleştirin — hangi harcama hangi faaliyete ait?

4. Lüks kalemlerden kaçının — son model bilgisayar yerine araştırmanın gerektirdiği minimum donanımı yazın.

5. Her kalemi gerekçelendirin — "neden bu harcama gerekli" sorusuna net cevap verin.

Sık Yapılan Hatalar

1. Bütçeyi şişirmek — hakemler piyasa fiyatlarını bilir, güvenilirliğinizi kaybedersiniz.

2. Gerekçe yazmamak — "bilgisayar: 30.000 TL" yerine "veri analizi için minimum X RAM, Y işlemci gerekli: 30.000 TL".

3. Personel giderlerini yanlış hesaplamak — TÜBİTAK bursiyer ödemeleri için aylık üst sınırlar

belirlemiştir; bu sınırların üzerinde burs talep edemezsiniz.

4. Seyahati abartmak — 5 konferans yerine 2 konferans + 1 arazi çalışması daha gerçekçi.

Etiketler: #Strateji #TÜBİTAK

YDS/YÖKDİL barajı akademik kariyerinizi engellemesin. Zafer Hoca kursları: zaferhoca.com.tr/magaza